

КОМАНДУВАЧ НА ГАРЯЧІЙ ЛІНІЇ
0 800 507 028

Щовівторка бійці Сил тероборони ЗСУ та їхні рідні можуть поспілкуватися з Командувачем Сил ТрО генералом-майором Ігорем Танцюрою. Поставити свої запитання можна з 13 до 14 год за номером гарячої лінії 0 800 507 028.

ВІДБУВСЯ ПЕРШИЙ ВИПУСК «ВИШКОЛУ КАПІТАНІВ»

У Силах територіальної оборони ЗСУ випустили перших слухачів офіцерського курсу «Вишкіл капітанів». Своє навчання завершили 56 офіцерів, серед яких командири рот, взводів і офіцери штабів батальйонів. Упродовж шести тижнів вони вивчали процедури ухвалення військових рішень, ділилися бойовим досвідом і розвивали свої лідерські навички. Що за цей час вивчили наші офіцери?

СКІФ,
КОМАНДИР РОТИ 154-ГО БАТАЛЬЙОНУ

«Як кажуть по-військовому – найкращі враження. Інструктори зрозуміло пояснюють, матеріали розбираються до дрібниць. Я навчився розробляти більше варіантів ведення бою, поліпшив навички роботи з картами, роботи з особовим складом. Завдяки цим курсам я став кращим, буду використовувати програму TLP (Troop Leading Procedures) у своєму підрозділі, буду вчити своїх сержантів та офіцерів»

СЕРГІЙ,
КОМАНДИР ІНЖЕНЕРНОЇ РОТИ
112-Ї БРИГАДИ

«Я заповнив прогалину у своїх знаннях з військової тактики. Рота в обороні, рота в наступі – я особливо не знав, як все організувати. А ці курси розклали роботу командира по полицях. Тепер у мене є від-

працьований алгоритм, як має діяти командир, як будь-яку задачу розкласти на пункти, а відповідно, стає зрозумілим, кому який пункт можна доручити».

ВЛАДИСЛАВ,
КОМАНДИР СТРЕЛЕЦЬКОГО ВЗВОДУ
53-ГО БАТАЛЬЙОНУ

«Я був дуже приємно здивований підходом та всіма організаційними питаннями. Спочатку дуже тяжко було зрозуміти систему TLP, бо я перший раз у житті її бачив. Але інструктори знали, що нам потрібно, і доступно пояснювали все від початку до кінця.

Раніше я не знав, що можна використовувати оверлеї на картах і завдяки їм чітко пояснювати особовому складу, що від них потрібно, яка місцевість навколо є, імовірні дії противника та варіант дій своїх сил. Тепер, закінчивши навчання, я хочу дуже подякувати всім. Як на мене, це потужний крок вперед для сил ТрО ЗСУ».

ВЛАДИСЛАВ,
КОМАНДИР ВЗВОДУ 123-ГО БАТАЛЬЙОНУ

«Я вже 15 років військовий і брав безпосередню участь у звільненні Харківщини. Та якби я знав все те, чому мене тут навчили, то мені було б простіше виконувати бойові завдання. У системі НАТО, яку ми вивчали, нема подвійної роботи, на відміну

від нас. Вони свою службу роблять набагато легше, а в наших командирів ще багато постсовкових розумінь зустрічається. Я буду намагатись ці знання впроваджувати у своєму підрозділі».

ВІТАЛІЙ,
КОМАНДИР ВЗВОДУ 150-ГО БАТАЛЬЙОНУ

«Я не був військовим до цього, але закінчив військову кафедру. Влад (комвзводу 123-го батальйону) міг керуватись у бойових діях своїм попереднім досвідом, у мене такої можливості не було. Для мене весь курс був корисним і новим – від тактичних позначок і до процесів та аналізу бойових завдань. І дуже корисним було те, що в процесі навчання я спілкувався з колегами в групі, які підказували щось зі свого бойового досвіду. Дуже круто, що були запрошені гості, наприклад, лектори з міжнародного права та гібридної війни.

ІНСТРУКТОР,
КАПІТАН АНДРІЙ ХОЛОДНИЦЬКИЙ

Наша програма створена за американськими стандартами, та водночас вона майже нічим не відрізняється від нашого статуту. Справа в тому, що в статуті прописані ті самі кроки, що в TLP чи MDMP, але не написано, як їх робити. Ми ж докладно розповідаємо, що потрібно робити на кожному кроці. І коли наші курсанти день за

днем проробляють по кроку, то врешті вони розуміють, що їм потрібно робити.

Після 6 тижнів підготовки їхній рівень зріс, і якщо сюди прийшли з рівнем знань десь 20%, то зараз ці знання на рівні десь 70%. Половина людей навіть не знала, що таке тактичні знаки і як їх наносити. У мене є один курсант, якому 57 років, і коли він повернеться у свій батальйон, то буде мати знання на рівні начальника штабу.

У цього проекту велике майбутнє, якщо командири бригад не будуть боятися відпускати людей на навчання. Звісно, ніхто не хоче відпускати на півтора місяця нормального командира роти. Але це необхідно, тут він покращить свої знання в разі і повернеться з ними в той самий батальйон та розповість іншим бійцям, як потрібно працювати.

ІНСТРУКТОР,
ЛЕЙТЕНАНТ ТАРАС ГЛОБІН

«Я бачу по очах людей, що їм подобається. Я прагну, щоб курсанти по максимуму застосовували набуті знання, передавали їх колегам і наближували нас до перемоги. Ми зі свого боку будемо доопрацьовувати програму, врахуємо фідбек. Це перші ластівки, які розійдуться по підрозділах, і люди будуть самі до нас хотіти потрапити. Бо ми одна нація, націлена на одну мету».

ПРАВИЛА ПОВОДЖЕННЯ З ПОЛОНЕНИМИ

Незважаючи на те, що наш ворог не завжди дотримується правил поводження з військовополоненими, ми маємо суворо їх дотримуватись. Це не тільки вимога міжнародного права і національного законодавства, це питання людяності. Кожен із нас — це обличчя держави, і кожна наша дія, яка порушує усталені правила ведення війни, може створити проблеми для репутації України та її війська. Крім того, грубе порушення цих правил тягне за собою кримінальну відповідальність. Ми стали на захист держави не для того, аби створити проблеми для себе або держави.

НАВИЩО НАМ ВЗАГАЛІ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНІ

Багато наших побратимів та посестер знаходиться в російському полоні. Незважаючи на відомі факти катувань і жорстокого поводження з українськими військовополоненими в рф, а також емоцій від реалій бойових дій на фронті, ми маємо поводитись з полоненими так, як нам би

хотілось, щоб поводитися із нашими військовими, які потрапили в полон. Пам'ятаймо, що кожен захоплений у полон військовослужбовець збройних сил рф — це можливість звільнити когось із наших воїнів.

ПРАВА ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ

Питання поводження з військовополоненими регулюються нормами міжнародного гуманітарного права, яке є частиною українського законодавства. Основні вимоги цих положень зводяться до наступного:

- військові після здачі в полон зобов'язані назвати лише своє ім'я, особистий номер, звання, військову частину. Опитування триває зрозумілою для них мовою без катувань і неналежного поводження;
- військовополонені мають бути забезпечені харчуванням, питною водою в достатній кількості, можливістю справляти природні потреби, умовами для сну та відпочинку;
- військовополоненим надається медична допомога та одяг відповідно до сезону та клімату.

Важливо, що військовополонені перебу-

вають під владою держави, а не окремих осіб чи військових частин, які їх захопили.

Військовополоненим надається можливість заповнити картку-повідомлення про взяття в полон його рідною мовою та мовою держави, яка тримає в полоні. Цей документ протягом семи діб має бути надісланий штабом військової частини до Українського національного центру розбудови миру, який забезпечує його невідкладне передання до Міжнародного комітету Червоного Хреста.

Військовополонені на час війни мають утримуватися, лікуватися, працювати подалі від бойових дій, а далі репатріюються або, у разі наявності підстав, притягуються до відповідальності за воєнні злочини.

ЧОГО НЕ МОЖНА РОБИТИ

Неприпустиме насильство, жорстоке поводження і тортури, принизливе ставлення, залякування, застосування покарання без судового рішення, стимулювання публічної зацікавленості до полоненого. Зокрема, публікувати фото та відео з військо-

вополоненими у принизливому для них становищі.

Не є нормальною практика, коли полонений на відеозаписі роздягнутий або у спідній білизні, брудний або зі слідами крові, плаче, говорить перелякано, з перев'язаними скотчем очима, телефонує рідним, і їхня приватна розмова стає публічною. Не слід уподібнюватися ворогу і його нецивілізованій армії.

НАОСТАНОК

Захоплені в полон військові в сучасних реаліях — своєрідний обмінний фонд. На Україну покладено обов'язок репатріації військовополонених, тобто повернення їх у росію. Так само українських військовополонених зобов'язана повернути рф. Від цього залежить як репутація України, так і можливість врятувати наших співвітчизників з полону.

Юристи: Максим Тимочко, Сергій Мокренюк, Віталій Хекало

ЯКИЙ НІЖ ПОТРІБЕН НА ВІЙНІ

Незважаючи на той факт, що ми воюємо з 2014 року, на вибір бійцями військового спорядження часто впливають кінофільми. Не в останню чергу це стосується такої простої, але необхідної речі, як ніж. Про свій вибір у цьому напрямку розповів Сергій Шкаберда, експерт з ножів, а нині боєць 1-ї окремої бригади спеціального призначення ім. Івана Богуня.

ВИБІР НОЖА

Великий страшний ніж — це не зовсім те, що потрібно на війні. Насамперед це стосується розміру ножа і ваги, тому що кожен грам спорядження людина тягне на собі. До того ж більшість великих ножів має поясний підвіс, а коли часто спиш, не роздягаючись, то ніж на поясі заважає, і врешті доводиться його знімати, що зовсім незручно.

У старі часи на війні був поширений рукопашний бій. Але тепер, як-то кажуть, щоб вступити в ножовий бій із противником, треба «пролюбити» автомат, лопату, гранати, вийти на галявину, де немає жодної палки чи камінця, і зустріти там такого ж бовдура.

Ніж у першу чергу — це інструмент, яким ти користуєшся. У мене на РПС висить MoraKniv Garberg. Це один із найпотужніших ножів MoraKniv, тому що в нього через руків'я проходить кусок сталі товщиною 3,5 мм, а це доволі багато. Ним можна і дере-

вину розщепити, і гілку зрізати. Найважче, що я з ним робив, — це підламав двері, а потім зняв з петель. Одного разу навіть виколупав цеглину з кладки. Його легко наточити, достатньо підправити мусатом — і все ок.

Також я використовую складаний ніж Spyderco Manix 2 XL. Коли я знаходжусь не в польових умовах, а на ППД, мені простіше користуватись складаним ножом. Щодня

треба щось підрізати, хоча б скибку сала. І знову ж таки, великий складаний ніж не потрібен. Потрібно, щоб він зручно висів на ки-

шені, тому ножів із довжиною леза до 10 см достатньо.

ІНШІ ІНСТРУМЕНТИ

Друга річ, яка, на мою думку, зобов'язана бути в кожного військовослужбовця, — це мультитул. Особливо це стає зрозумілим, коли отримуєш набір 7,62x39 у їхній ра-

викрутку. Якщо в тебе немає мультитула, яким його можна відкрити, то це перетворюється на складний квест.

Особисто мені ще б не завадила складана лопата. Але це дуже індивідуально і залежить від ваших завдань.

Для заточки ножів я користуюсь керамічним мусатом Lansky. Якщо стоїш на ППД, де є більше часу, то можна придбати систему для заточки Lansky.

У ЗАЛИШКУ

Перше, що потрібно мати, — це міцний нескладаний ніж, яким можна виконати якусь нескладну роботу. Достатньо 12-13 см довжини клинка. Також не завадить будь-який складаний ніж з довжиною клинка до 10 см для побутових завдань.

Пам'ятайте, що ніж не є абсолютно універсальним інструментом. Якщо вам треба відкрити консерви, то візьміть консервний ніж, щоб не тупити лезо. Або скористайтесь відкривалкою, яка є в мультитулі.

Також не рекомендую кидати ножі. Звісно, розваги можуть бути різними, але викидати інструмент не дуже розумно. Для мене це те саме, що прикріпити на калаш штик-ніж і кидати його, як спис.

Написано за матеріалами YouTube-блогу компанії «ІБІС»

АНТИДРОНОВІ РУШНИЦІ. ПЛЮСИ І МІНУСИ

Останнім часом зростає попит на купівлю антидронових рушниць. Ці пристрої переривають зв'язок між дроном та оператором і таким чином не дають ворогу проводити розвідку. Редакція «Спротиву» поспілкувалася з людьми, які мають досвід користування цими рушницями, щоб з'ясувати всі плюси і мінуси.

ПЛЮСИ

Антидронна рушниця – це генератор перешкод. У рушниці є направлені антени, які випромінюють певний сигнал. Цей сигнал заглушає зв'язок дрона з базою, а відтак дрон втрачає орієнтацію в просторі та зависає в повітрі, поки не закінчиться заряд батареї.

«На ринку є українська розробка Kvertus, латвійська рушниця EDM4, німецькі розробки. Ці пристрої забивають ефір на частотах 2,4 та 5,8 МГц – це частоти керування дроном, а також частоти 1,5 МГц – це саме частоти GPS», – пояснює волонтер Костянтин, який сам займається збіркою таких рушниць з компонентів, куплених у Китаї.

Щоб поцілити в дрон, потрібно побачити його візуально, навести рушницю і затиснути «спусковий гачок». Коли дрон потрапить у зону дії перешкод, то втрапить зв'язок з базою і зависне на місці. Потрібно утримувати його в зоні дії сигналу доти, доки не розрядиться батарея, а це може бути 20 хвилин.

«У нас були литовські рушниці та якась американська, – розповідає Олексій з групи аеророзвідки. – Вони ефективні проти дронів на кшталт Mavic чи Autel, але «Орлан» з неї не збити».

Ще одна розробка зі складною назвою YX-NRP-03 виглядає як щит розміром з пластину бронезилета. У цього пристрою доволі широкий кут антени, що дозволяє не вицілювати дрон, а просто направити «щит» у його сторону. «Батареї вистачає

хвилин на 30, але цього достатньо, щоб міномети відстрілялись і встигли змінити позицію», – каже Анатолій, підрозділ якого працює на Донецькому напрямку.

МІНУСИ

Ефективність рушниць військові оцінюють по-різному. Найбільш негативну оцінку дав Дмитро, підрозділ якого займається тестуванням такого виду зброї.

«Через мій підрозділ пройшли, мабуть,

усі можливі моделі антидронових рушниць, і можу сказати, що в них доволі низька ефективність. Якщо ви не бачите дрон, то потрапити в нього майже нереально. Досвідчений оператор дрона може летіти за сонцем, яке буде вас сліпити, і ви не поцілите. Фактично це апаратура, призначена для поліцейських, щоб саджати коптери, які незаконно знімають концерти тощо. Для військових вони не дуже підходять», – каже Дмитро.

Усі оператори рушниць сходяться на то-

му, що їхня ефективна дія десь 200-300 метрів, тобто та відстань, на якій ви можете побачити дрон та поцілити в нього. При цьому потрібно хвилин 20 тримати коптер «на мушці», поки в того не сяде батарея. Досвідчений оператор може встигнути зробити різкий маневр і втекти із зони дії рушниці, якщо вчасно помітить, що його глушать.

Антидронні рушниці є дорогими пристроями зі слабкою батареєю. «Багато людей не знають, як правильно працювати з батареями цих рушниць. Коли батарея розряджена на дві третини, то її потрібно заряджати», – каже Олексій з аеророзвідки.

БРАТИ ЧИ НЕ БРАТИ

Антидронна рушниця – далеко не панacea, проте може полегшити життя аеророзвідці чи мінометці. За відгуками опитаних нами людей, усі моделі рушниць працюють приблизно однаково, тож питання тільки в ціні. Цікавим пристроєм виглядає «щит», проте Костянтин каже, що в нього доволі низький рівень збірки, тому невідомо, наскільки довго він прослужить.

Також українські умільці самостійно збирають антидронові рушниці, закуповуючи компоненти в Китаї (t.me/antidrone_ukraine).

Ці пристрої значно дешевші за серійні моделі, які є на ринку.

БІЛИЙ ХРЕСТ ЗСУ

Під час Харківського контрнаступу українська бронетехніка була промаркована символом «білий хрест». Що він означає? Рівносторонній хрест як одна з найпростіших фігур використовувався для певного маркування й символічного означення ще з І сторіччя н.е.

Хрест, який використовувався ЗСУ під час контрнаступу, має назву «катакомбний хрест», або ж «знамення перемоги». Символом перемоги він став завдяки римському імператору Костянтину Великому. Напередодні вирішальної битви з Марком Максенцієм (іншим римським імператором) Костянтин звелів своєму війську на прапори та щити нанести грецькі літери «ХР» та хрести.

Грецький церковний історик та друг імператора Євсевій Кесарійський описав легенду, згідно з якою імператору-язичнику уві сні явився Христос і велів використати у битві християнські символи. Уже наступного дня імператор Костянтин побачив видіння – хрест у небі, та почув голос, що промовив: «Цим переможеш!». У результаті менше за чисельністю військо Костянтина тактично переграло армію супротивника та отримало блискучу перемогу.

За іншою ж аналогією нанесення хрестів викликає асоціацію з хрестоносцями. Ці воїни присягали, не жалкуючи власного життя, звільнити Єрусалим з-під влади мусульман. У першому хрестовому поході у 1095 р.

лицарі нашивали на свій одяг хрести, що в результаті й стало причиною самоназви.

Проте, зважаючи на західноєвропейські традиції та історію, не варто забувати, що хрест часто використовувався на козацьких прапорах і є одним із символів козацтва. З XVI ст. фрагмент родового герба Байди-Вишневецького – хрест – став наслідуватися багатьма козацькими полками, зокрема й на прапорі Богдана Хмельницького.

У 1919-1920 роках відбувся партизанський рейд Армії Української Народної Республіки тилами Червоної та Добровольчої армій, що отримав назву Зимовий похід. Це одна з найбільш успішних і героїчних операцій часів Української революції 1917-1921 рр. Воїни армії УНР відзначалися «Залізним хрестом за зимовий похід і бої». Відзнака у формі рівностороннього хреста була єдиною бойовою відзнакою Армії УНР.

Ось така сакральна символіка з багатою звитяжною історією використовується ЗСУ.

Під час підготовки публікації використано матеріали Ігоря Козловського та Олександра Алфьорова

АНЕКДОТИ

– Задовбали! Я бойовий медик, я не лікую порізани пальчики – у мене від турнікету і гірше!

– Ок, то чи маєш маленький турнікетик на порізаний пальчик?

Учені вважають, що середня тривалість життя мобілізованого росіянина триває в Україні – два тижні. Це на чотири дні більше, ніж термін життя самця комара, і на 14 днів менше, ніж термін життя кімнатної мухи.

Парадокс. Немає світла, води та тепла в Україні, а немітая – все одно росія.

– Боїшся стрибати з парашутом?
– Так.
– Стрибай без нього.

Вчіть українську мову, бо війна колись закінчиться, а звичка вбивати руських залишиться.

Колись був жарт про козака, який побачив тисячне військо і питає:
«Де ж я вас, падлюк, ховати буду?!».

Справа в тому, що це вже не жарт.

- Куме, а як англійською буде російське військо?
- Рашн трупс.
- Боже, як гарно звучить.

Сержант:
- Так, усім копати! До речі, хто тут схильний до математики? Ти, Коваленко? Тоді бери лопату, коріння будеш витягувати.

Капітан каже лейтенантові:
- Пане лейтенанте, бажаєте отримати старшого лейтенанта?
- Звісно, бажаю!
- Тоді ось адреса, їдьте і заберіть старшого лейтенанта Петренка з витверзника.

ЯК ОРГАНІЗУВАТИ БЛОКПОСТ

Мабуть, кожен боєць Сил тероборони хоч раз стояв на блокпосту. Проте далеко не всі знають, як правильно організувати його роботу. У цьому матеріалі ми розглянемо базові вимоги до облаштування блокпосту та безпечної роботи особового складу.

ОБЛАШТУВАННЯ

За 300-150 м встановлюється інформаційний вказівник про підїзд до блокпосту та знаки обмеження швидкості руху, за 100-50 м – знак зупинки. На узбіччях встановлюються такі перешкоди, як рви та їжаки, – з метою виключення можливості обїзду блокпосту. Навколо зовнішнього периметра блокпосту доцільно встановити колючий дріт. За потреби – по обидва боки від дороги.

На вїзді до блокпосту має бути організовано «зміюку»

з бетонних блоків. По-перше, це змусить автотранспорт зменшити швидкість руху. По-друге, у разі спроби прориву на блокпост танка або БМП змусить бронемашину повертатись боком, що дає гарний шанс для гранатометника.

На території блокпосту виділяється місце для огляду автотранспорту. В огляді машини беруть участь мінімум три військовослужбовці. Перший оглядає машину, другий його страхує, третій прикриває їх обох зі спеціально встановленої оборонної споруди.

Щодо оборонних споруд, то бажано влаштувати їх таким чином, щоб стіни укріплення були куленепробивними кулею калібру до 12,7 мм, амбразури забезпечували кругову оборону, а вхід в укріплення виконаний у вигляді кругового коридору, щоб захищати від ручних гранат. Більше інформації можна дізнатись з методичних рекомендацій «Дії на блокпосту за досвідом проведення ООС».

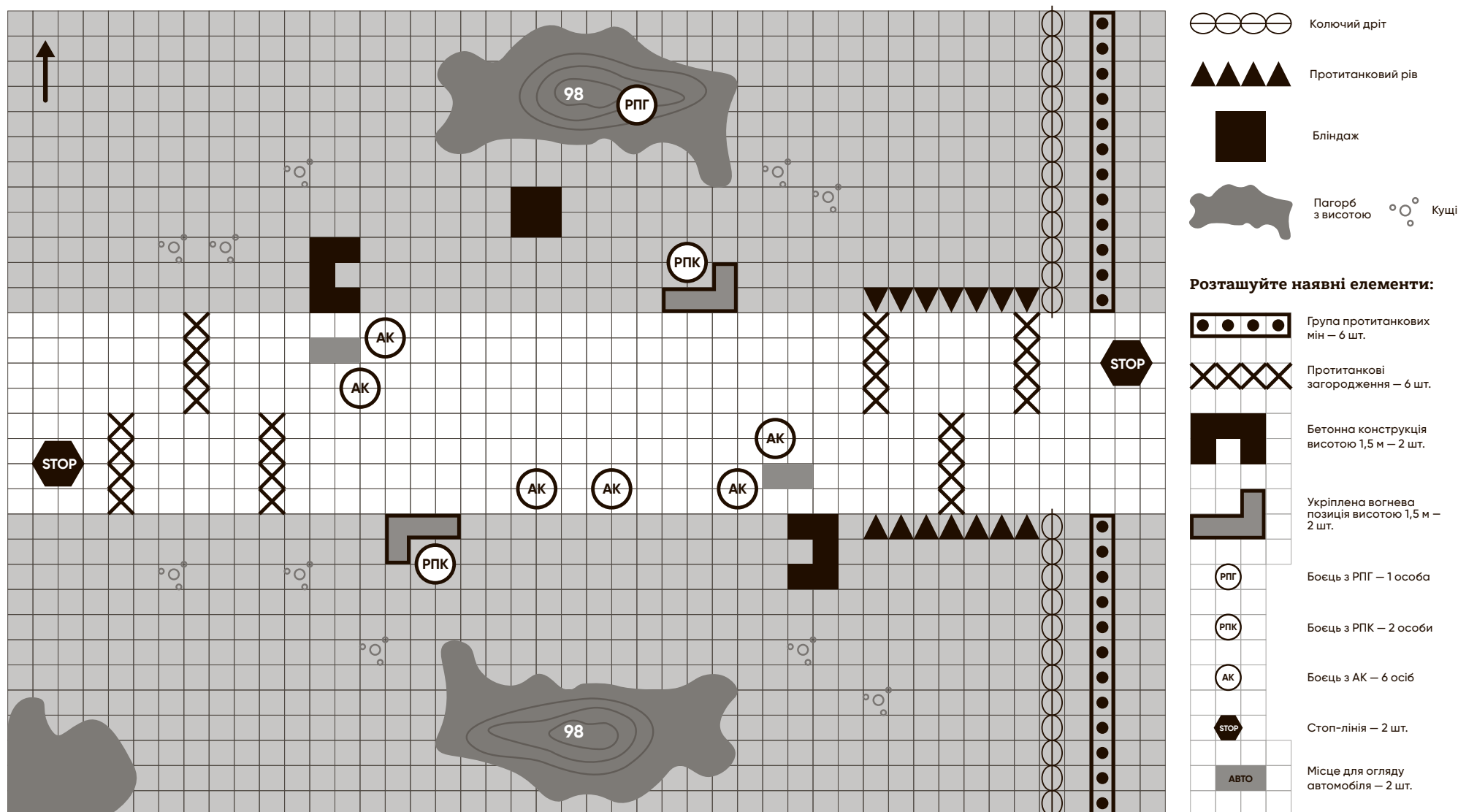
Книга є у вільному доступі в інтернеті.

ВІДПОВІДЬ НА ЗАДАЧУ

У «Спротиві» за 9 число було опубліковано задачу з облаштування блокпосту. На картинці нижче ви можете бачити один із варіантів.

На вїзді встановлено міни та зміюку з протитанкових загороджень. По двоє бійців перевіряють машини. Бійці з РПК прикривають перевіряючих, а разом прикривають вїзді до блокпосту. Недалеко від перевіряючих встановлено укріплення, в яких вони можуть ухититися в разі штурму блокпосту.

Двоє бійців стоять на підсиленні, гранатометник знаходиться на висоті і готовий нанести ураження броньованій техніці в разі необхідності.

СПРОТИВ

Часопис Командування Сил територіальної оборони ЗСУ

ПОШИРЮЄТЬСЯ БЕЗКОШТОВНО

Головний редактор:
Дмитро Костюк

Відповідальний за випуск:
Євген Лавренюк

Відповідальний за логістику:
Тимофій Лавріненко

Верстка та дизайн:
Євген Ординський

Телефон гарячої лінії:
0 800 507 028

E-mail для запитів:
to_info@post.mil.gov.ua

Телефон редакції:
067 406 1894

ЗАВІТАЙТЕ
НА НАШ
САЙТ

TEROBORONA.INFO